

4. השיטה החדשה - לאחר הרפורמה במס הכנסה - 1.1.03

ביום 12.6.02 הוגשו לשר האוצר המלצותיה של וועדת רבינוביץ לרפורמה במס הכנסה¹¹⁵, המשנות מן היסוד את מבנה המיסוי הבינלאומי של מדינת ישראל. מהשיטה הטריטוריאלית, על חריגה הפרסונאליים, וועדה המליצה על מעבר לשיטה פרסונאלית המטילה מס על כל הכנסה של תושב ישראל בישראל ובחו"ל.

4.1 שינוי השיטה הטריטוריאלית בשיטה הפרסונלית

הרפורמה משליכה על היבטי מיסוי רבים. במסגרתה יוטל מס על רווחי הון, שהיו פטורים עד כה¹¹⁶, יופחת בהדרגה נטל המס על העבודה¹¹⁷ ויוענקו הקלות מס לשכבות חלשות¹¹⁸. יותר מכל משליכה הרפורמה על נושא המיסוי הבינלאומי, ומשפיעה לפיכך על חלק ניכר מהישראלים.

הרפורמה החליפה, אפוא, את שיטת המיסוי הטריטוריאלית בשיטת המיסוי הפרסונלית. המשמעות היא כי תושב ישראלי חייב במס בישראל לגבי כלל הכנסותיו המופקות בישראל ולגבי כלל הכנסותיו המופקות מחוץ לישראל. תושב חוץ, לעומת זאת, ימשיך להתחייב במס בישראל על הכנסה שמקורה בישראל, בהתאם לכללי מקור שנקבעו ברפורמה.

להלן סעיף 2 כפי ניסוחו בתיקון 132¹¹⁹.

"מס הכנסה יהא משתלם, בכפוף להוראות פקודה זו, לכל שנת מס, בשיעורים

המפורטים להלן, על הכנסתו של אדם תושב ישראל שהופקה או שנצמחה

¹¹⁵ לכותב רשימה זו היה הכבוד לעמוד בראשות אחת משלושת תתי-ועדותיה (מיסוי שוק ההון), והיה חבר בתת-וועדה נוספת (מיסוי בינלאומי).

¹¹⁶ למיסוי שוק ההון והבורסה בישראל ובחו"ל ייחדנו ספר נפרד שיצא בהוצאת ד"ר אברהם אלטר (לעיל, הערה 26).

¹¹⁷ הקלת נטל המס הינה עד לשנת 2008. ההקלות מעוגנות כבר כיום בחקיקה בטבלאות.

¹¹⁸ הקלות מס לשכבות החלשות מתבטאות במיוחד בהקלות על הכנסות משוק ההון וריבית על-פיקדונות בנקים. מגזרים בעלי שכר נמוך ופנסיונרים ונכים קיבלו לפי הרפורמה שורה של הטבות מס משמעותיות.

¹¹⁹ ס"ח תשס"ב 1863, 531.

**בישראל או מחוץ לישראל ועל הכנסתו של אדם תושב חוץ שהופקה או שנצמחה
בישראל, ממקורות אלה:**

במסגרת שיטת מיסוי זו, הנהוגה כיום ברוב המדינות המודרניות בעולם, נקבעו גם כללי C.F.C., קרי: ייחוס הכנסה רעיונית מדיבידנד על הכנסות פאסיביות של חברות זרות, שיותר מ-50% מאמצעי שליטתן מוחזקים בידי תושבי ישראל. ההשלכות האופרטיביות של כללים אלה הינן מרחיקות לכת, באשר הם חוסמים פרצות רבות שאפשרו תכנוני מס באמצעות הקמת חברות Off Shore. שיטת המיסוי של C.F.C. היא על-ידי ייחוס דיבידנד רעיוני (Imputed Dividend) לכל בעל מניות תושב ישראל, שלו 10% ומעלה בזכויות בחברות הללו, ובלבד שכלל "אמצעי השליטה" של תושבי ישראל בחברות אלו הינם למעלה מ-50%.

הסדר נוסף, שראוי להתייחסות מיוחדת, הוא ההסדר של "חברת משלח-יד זרה"¹²⁰ (להלן: "חמי"ז"), שהוא הסדר ייחודי שנועד למנוע מישראלים להתחמק מתשלום מס בישראל על הכנסה ממשלח-יד בחו"ל באמצעות הקמת חברה תושבת חוץ והזרמת הפעילות אליה¹²¹.

לאור שינויים אלה, נדרשת, אפוא, בחינה מדוקדקת והיערכות מחודשת של דפוסי הפעילות של ישראלים בחו"ל ושל תכנוני המס שנהגו עד כה¹²².

¹²⁰ ראו סעיף 6 לתיקון 132.

¹²¹ תיארונו לעיל את הנוהג שרווח בעבר אצל בעלי מקצוע חופשי לאגד חברה בחו"ל שתעבוד מול לקוחותיהם הזרים, עת הם שוהים בחו"ל.

¹²² טרם גובשו סופית הסדרי מיסוי ה-C.F.C., ואף בימים אלו בודקים את נכונות השיטה ואת חסרונותיה, המעודדים ישראלים טובים לשלם מס בחו"ל בעל כורכם.